

همایش علمی-پژوهشی مطالعات علمی علوم انسانی در جهان اسلام

نهاد برگزار کننده همایش: موسسه قانون یار

((با همکاری و حمایت معنوی دانشگاه فرهنگیان، آموزش و پرورش، بنیاد شهید و امور ایثارگران، سازمان ارشاد اسلامی، سازمان شهرداری (استان کرمانشاه) مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (استان تهران) و ...))

سردبیر علمی و مسئول برگزاری همایش: دکتر بهنام اسدی (نماینده مقالات در ۸ پایگاه ملی و بین المللی)
تاریخ برگزاری همایش: ۱۱ اسفند ۱۴۰۱ شماره مقاله: ۱۹/۹۷۴ رده بندی کنکره: الف ۲۴/۸۱۱۱

بررسی درس تقسیم کسرها در کتاب ریاضی ششم ابتدایی

با رویکرد درس پژوهی

حلیا گلچین صحنه^۱

دانشجوی کارشناسی، رشته آموزش ابتدایی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، شهر کرمانشاه، ایران

امیر حسین محمدی گرگوندی

دانشجوی کارشناسی، رشته آموزش ابتدایی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، شهر کرمانشاه، ایران

چکیده

هدف کلی پژوهش کیفی حاضر که به روش مشارکتی انجام شده است تسهیل یادگیری درس تقسیم کسرها ریاضی پایه ششم ابتدایی با رویکرد درس پژوهی است. جامعه آماری پژوهش حاضر ۶ دانش آموز پسر و دختر پایه ششم دبستان شهدای محمودآباد گاوکل، روستای محمودآباد گاوکل واقع در شهرستان صحنه در استان کرمانشاه می باشد. داده های پژوهش حاضر به کمک مصاحبه نیمه ساختارمند و مشاهده توسط اعضای تیم سه نفره درس پژوهی در دو مرحله نقد، بررسی و جمع آوری گردید. اعضای تیم در دو مرحله در قالب دو تدریس اول و دوم به بررسی طرح درس و اجرای آن پرداختند. فرایند تجزیه و تحلیل داده ها توسط کدگذاری های باز، محوری و انتخابی انجام شد و تعداد کد باز ۷۱ عدد، کد محوری ۱۲ عدد و کد گزینشی ۳ عدد حاصل شد. نتایج نشان داد که عوامل تیم سازی، مدیریت زمان، مدیریت عملکرد، مشارکت دانش آموزان، اخلاق حرفه ای، روش تدریس، فنون معلمی، مهارت های ارزشیابی، مهارت آماده سازی، وسایل آموزشی، عینیت بخشی به تدریس و فضای آموزشی به عنوان کد محوری و عوامل مهارت های حرفه ای و شغلی، شایستگی های معلمی، مدیریت محیطی و محتوایی به عنوان کد گزینشی بر تسهیل یادگیری درس تقسیم کسرها تاثیرگذار است.

واژگان کلیدی: درس پژوهی، توسعه حرفه ای، کیفیت تدریس، ریاضی ششم ابتدایی

^۱نویسنده مسئول

مقدمه

امروزه در دنیا همه چیز در حال پیشرفت و توسعه می باشد، ما نیز باید به دنبال پیشرفت و توسعه همه جانبه کشورمان ایران باشیم. افزایش تغییرات و گسترش مناسبات بین المللی چالش هایی را برای انسان ایجاد کرده است که ضرورت به روز رسانی مداوم دانش و دانایی محوری را به ویژه در نظام تعلیم و تربیت گوشزد می کند (کشت ورز کندازی و اناری نژاد، ۱۳۹۸: ص ۳۹). از هر منظر و با هر رویکردی که به مقوله توسعه جامعه در ابعاد گوناگون آن بنگریم زنجیره ای از عوامل و عناصر را می توان متصور شد که لاجرم در مرکزی ترین حلقه های آن، نظام آموزشی دیده می شود (کلانتری خاندانی و فرخی، ۱۳۹۵: ص ۷۵). یکی از راه های توسعه و پیشرفت، کیفیت بخشیدن به آموزش و تدریس می باشد. اگر در آموزش و نحوه تدریس خود تجدید نظر کنیم و با روش های جدید و به روز به دنبال یادگیری بهتر مطالب باشیم در آینده نزدیک شاهد پیشرفت چشمگیری در سطح کشور خواهیم بود. در این بین یکی از روش هایی که با آن می توان به تدریس و آموزش معلمان کیفیت بخشید، درس پژوهی است. درس پژوهی مدل ژاپنی پژوهش مشارکتی معلمان در مدرسه و کلاس درس برای بهسازی مستمر، آموزش، غنی سازی یادگیری و پرورش حرفه ای معلمان است. این پژوهش، پژوهشی است که بر چرخه یادگیری گروهی، کیفی، مشارکتی و مداوم کارگزاران آموزشی شامل تبیین مساله، طراحی، عمل، بازاندیشی و بازبینی یافته ها استوار است (افتخاری و افتخاری، ۱۳۹۷: ص ۳۸). درس پژوهی یک رویکرد توسعه حرفه ای است که در آن معلمان با یک دیگر در تدوین طرح درس، اجرا و مشاهده نتایج آن مشارکت و همکاری می کنند (عرفانی و همکاران، ۱۳۹۵: ص ۱۹۳). درس پژوهی طی چند مرحله به اجرا در می آید، مرحله اول تشکیل تیم است. هر تیم درس پژوهی معمولاً از سه تا شش نفر از معلمان هم پایه که در آموزش، تدریس و فرایندهای مربوط به آن دارای مسئله یا مسائل مشترک بوده و به

دنبال شناسایی و انتخاب راه حل مناسب برای رفع و یا کاهش آن هستند، تشکیل می شود. تیم درس پژوهی باید خودگردان باشد و همه افراد از معلم با سابقه یک ساله تا معلمان با تجربه به صورت یکسان در آن شرکت کنند. دومین مرحله، تعیین مسئله و اهداف می باشد. مسئله ای در فرایند آموزش و یادگیری ذهن معلمان را به خود مشغول ساخته و آن ها را بر می انگیزاند تا برای بهسازی آموزش با هم همیاری و مشارکت نمایند و به تولید راهکارها و ایده های نو پردازند. در این مرحله تیم درس پژوهی با نگاهی انتقادی موقعیت تدریس و یادگیری را بر اساس ویژگی های مطلوب مورد بررسی قرار می دهد و نقاط ضعف را در این زمینه مشخص می کند. سومین مرحله طراحی درس است. معلمان در این مرحله موضوع درس پژوهی را با هم مشخص می کنند. در مرحله چهارم تدریس اول را انجام می دهند که یک نفر از اعضای تیم نسبت به اجرای آن اقدام می کند. سایر اعضا به مشاهده تدریس و بررسی نقاط قوت و ضعف می پردازند. در مرحله پنجم ارزیابی تدریس اول صورت می گیرد که معلمی که تدریس را انجام داده درباره این که چه طور پیش رفته و مشکلاتی که تشخیص داده توضیحاتی ارائه می دهد؛ سپس سایر اعضا نیز به بررسی نقاط قوت و ضعف می پردازند. مرحله هفتم، مرحله تجدید نظر در طرح درس و اصلاح آن است سپس تدریس دوم بر اساس اصلاحات صورت می گیرد و در مرحله هشتم از شبای و بازاندیشی در فرایند آموزش اجرا می شود که شورای معلمان مدرسه در جلسه گزارش گیری و ارزیابی تدریس دوم شرکت خواهند کرد و این کار می تواند مطالب کلی تری را در حوزه آموزش و یادگیری پوشش دهد و در مرحله آخر نسبت به تکمیل گزارش درس پژوهی و به اشتراک گذاشتن نتایج گزارش اقدام می کنند (رزمجویی، بزرگی نژاد و زارعی، ۱۳۹۷: ص ۴۱). در بین درس های پایه ی ابتدایی درسی که در تدریس آن مشکلات بیشتری وجود دارد، ریاضی می باشد. درس ریاضی یکی از درس های مهم و بنیادی دوران تحصیل است، ولی علی رغم اهمیت این درس، دیده می شود که برخی دانش آموزان نسبت به یادگیری آن بی علاقه و گاهی اوقات

بیزار هستند و این امر خود یکی از عوامل افت تحصیلی در درس محسوب می شود (پوراحمد و همکاران، ۱۳۹۷: ص ۵۳). بنابراین لازم است که نسبت به تغییر روش تدریس در این درس اقدام کنیم، که بهترین راه برای آن، درس پژوهی است. در بین پایه های مختلف ابتدایی، تدریس ریاضی ششم دچار چالش های فراوانی می باشد. از بین درس های ریاضی این پایه، درس، جمع و تفریق کسرها درسی است که دانش آموزان در یادگیری آن دچار مشکلاتی هستند. لذا هدف کلی پژوهش حاضر، تسهیل یادگیری درس جمع و تفریق کسرها پایه ششم ابتدایی با رویکرد درس پژوهی می باشد.

بخش اول: روش شناسی پژوهش

هدف کلی پژوهش کیفی حاضر که به روش مشارکتی انجام شده است تسهیل یادگیری درس تقسیم کسر ها ریاضی پایه ششم ابتدایی با رویکرد درس پژوهی است. جامعه آماری پژوهش حاضر ۶ دانش آموز پسر و دختر پایه ششم دبستان شهدای محمودآباد شهرستان صحنه در استان کرمانشاه می باشد. داده های پژوهش حاضر به کمک مصاحبه نیمه ساختارمند و مشاهده توسط اعضای تیم سه نفره درس پژوهی در دو مرحله نقد، بررسی و جمع آوری گردید. اعضای تیم در دو مرحله در قالب دو تدریس اول و دوم به بررسی طرح درس و اجرای آن پرداختند. فرایند تجزیه و تحلیل داده ها توسط کدگذاری های باز، محوری و انتخابی انجام شد.

بخش دوم: نتایج و یافته ها

نتایج تجزیه و تحلیل داده ها نشان که ۷۱ کد باز، ۱۲ کد محوری و ۳ کد گزینش حاصل شده است که در جدول ۱ ارائه می گردد.

بخش سوم: یافته ها

جدول ۱: جدول کدگذاری باز، محوری و انتخابی

ردیف	کدها	کدگذاری باز	کدگذاری محوری	کدگذاری انتخابی
۱	برای تدریس اول تقسیم کار بین اعضای گروه بسیار عالی صورت گرفت.	۱A	تیم سازی	مهارت های حرفه ای و شغلی
۲	تقسیم بندی کار بین گروه نقادان در تدریس دوم تغییر کرد که برای نقد تدریس مفید بود	۲A		
۳	زمان بندی گفتن مطالب در طرح درس اول به نحو احسن نوشته شد.	۱B	مدیریت زمان	
۴	زمان بندی طرح درس در اجرای تدریس اول به طور کامل رعایت نشد.	۲B		
۵	چون تدریس اول در زنگ اول صورت گرفت، دانش آموزان	۳B		

شاستگی های معلمی	مدیریت عملکرد		آمادگی ذهنی خوبی داشتند.	
		۴B	در حین تدریس فرصت کافی برای فکر کردن به دانش آموزان داده شد و خیلی خوب توانستند به مفاهیم برسند.	۶
		۱C	معلم در تدریس اول با وجود مقداری استرس توانستند تدریس را خوب انجام دهند.	۷
	عینیت بخشی به تدریس	۲C	در تدریس دوم معلم با آرامش و به صورت حرفه ای به تدریس پرداختند.	۸
		۱D	مثال هایی غیر از مثال های نوشته شده در طرح درس در تدریس اول گفته شد.	۹
		۲D	مثال های ضرب در تدریس اول مقداری آسان بودند بهتر است که کمی سخت تر شوند و تغییر کنند.	۱۰

		۳D	مثال های تقسیم که مقداری ساده شد و می شود گفت که از ساده به مشکل بود به فهم دانش آموزان کمک بسیاری کرد.	۱۱
روش تدریس		۱E	کلاس در تدریس اول دانش آموز محور بود	۱۲
		۲E	در تدریس اول بهتر بود بعضی از سوالات را خود دانش آموزان حل کنند تا معلم.	۱۳
		۳E	معلم در این تدریس نقش راهنما را داشت و به عنوان راهنما دانش آموزان را به سمت پاسخ صحیح هدایت می کرد	۱۴
		۴E	در تدریس باید از جز به کل تدریس کرد.	۱۵
		۵E	روش خلاقانه ای در تدریس اول استفاده نشد..	۱۶

		۶E	در قسمت اول تدریس بهتر بود خود دانش آموزان ضرب کسر را روی محور نمایش دهند تا تدریس بیشتر دانش آموز محور باشد.	۱۷
		۷E	روش های تدریس خوب بودند ولی اگر از روش ساختن گرای استفاده شود بسیار بهتر است.	۱۸
		۸E	دانش آموزان در تدریس دوم بسیار فعال بودند.	۱۹
		۹E	در هنگام جمع بندی می توان جدولی کشید و از هر کدام نمونه ای نوشت که دانش آموزان در ذهنشان بماند ولی معلم این کار را انجام نداد	۲۰
		۱۰E۱	معلم به عنوان راهنما نحوه انجام فعالیت ها را برای دانش آموزان توضیح دادند	۲۱

		۱۱E	اهداف طرح درس که تعیین شد با توجه به سطوح یادگیری بلوم تدوین شد.	۲۲
	فنون معلمی	۱G	معلم استفاده ی درستی از تخته وایت برد داشت.	۲۳
		۲G	جواب سوالاتی که از قبل پیش بینی شده بود می دهند را دادند این یعنی معلم کار خود را تاثیرگذار انجام داد.	۲۴
		۳G	معلم تمام سوالات دانش آموزان را پاسخ می دادند	۲۵
		۴G	در حین تدریس مدام مروری بر آموخته های دانش آموزان اتفاق می افتاد که معلم بفهمند دانش آموزان یاد گرفته اند یا خیر.	۲۶
		۵G	معلم شاگردان را به اظهار نظر و طرح سوال تشویق کرد.	۲۷

		۶G	معلم به تفاوت های دانش آموزان توجه داشتند و به هر کس سوال مناسبی برای پاسخ می دادند.	۲۸
		۷G	در تمام مدت تدریس دوم، تدریس طبق طرح درس پیش رفت و به خوبی اجرا شد	۲۹
	مهارت های ارزشیابی	۱H	ارزشیابی تکوینی حین تدریس انجام شد که بسیار مفید بود و دانش آموزان بیشتر به مفاهیم یاد گرفته شده تسلط پیدا می کردند.	۳۰
		۲H	ارزشیابی هایی که در پایان درس انجام گرفت بسیار مناسب و به جا بود.	۳۱
		۳H	در تدریس دوم ارزشیابی آغازین بسیار خوب و مفید بود.	۳۲
		۴H	تکالیف تکمیلی مناسبی به دانش آموزان داده شد	۳۳

مهارت های حرفه ای و شغلی	اخلاق حرفه ای	۱۱	معلم توجه خوبی به گفته های دانش آموزان داشت.	۳۴
		۲۱	تن صدای معلم در تدریس اول بسیار شیوا و رسا بود.	۳۵
		۳۱	معلم توانستند استرسشان را خوب کنترل کنند.	۳۶
		۴۱	نحوه نشستن معلم و نگاه کردن به دو طرف، هم تخته هم دانش آموزان مناسب بود	۳۷
		۵۱	معلم توانستند توجه دانش اموزان را به درس جدید جلب کنند.	۳۸
		۶۱	معلم توانستند کلاس را خوب مدیریت کنند.	۳۹
		۷۱	معلم هنگام استفاده از تابلو ارتباط خود را با فراگیران از دست نداد.	۴۰
		۸۱	معلم هنگام تدریس بین دانش آموزان حرکت کرد.	۴۱

		۹۱	حرکات صورت و بدن معلم برای برای تفهیم استفاده کرد..	۴۲
		۱۰۱	معلم از تاکیدات اشاره ای و شفاهی برای تمرکز بر مطالب مهم استفاده کردند	۴۳
		۱۱۱	معلم از کلمه های مرتبط و مناسب جهت تدریس استفاده کردند	۴۴
		۱۲۱	معلم با خط خوش و خوانا روی تخته نوشت	۴۵
		۱۳۱	تدریس معلم با نشاط و پر انرژی بود.	۴۶
		۱۴۱	معلم مباحث را به زبان ساده و روشن توضیح داد.	۴۷
		۱۵۱	معلم از همه ی دانش آموزان سوال پرسید.	۴۸
		۱۶۱	در مرور درس از شیوه پرسشگری مناسب استفاده شد.	۴۹

مدیریت محیطی و محتوایی	وسایل آموزشی	۱J	معلم از مازیک های رنگی استفاده کردند	۵۰
		۲J	استفاده از فلش کارت های رنگی کار خوبی است	۵۱
		۳J	در تدریس از رسانه های آموزشی مانند پاور پوینت و... استفاده نشد.	۵۲
	فضای آموزشی	۱K	کلاس از نظر نور و گرما مناسب بود.	۵۳
		۲K	چیدمان کلاس آنها در تدریس دوم که تغییر کرد اثر مثبتی بر گوش دادن آنها داشت و باعث تعامل خوب آنها شد	۵۴
		۳K	کلاس ساکت و آرام بود.	۵۵
		۴K	معلم فضای کلاس را بسیار خوب بین دانش آموزان یک پایه تقسیم کردند.	۵۶

شاخصی های معلمی	مهارت آماده سازی	۱L	نباید در تدریس اول ناگهانی به سمت تقسیم کسرها رفت، بلکه باید با انیمیشنی، داستانی و... ذهن دانش آموز را فعال کرد	۵۷
		۲L	باید اول از همه حضور و غیاب انجام می شد که معلم انجام ندادند.	۵۸
		۳L	داستانی برای دانش آموزان در اول تدریس باید گفته شود که تقسیم کردن خوراکی بین دوست ها باشد گزینه خوبی است و حواسشان کاملا جمع می شود	۵۹
		۴L	جمع بندی که هم در حین تدریس دوم و هم در آخر تدریس صورت گرفت ذهن دانش آموزان را درگیر کرد و باعث شد نکات درس در ذهنشان باقی بماند	۶۰
		۵L	تدریس دوم با داستانی شروع شد که بسیار خوب توانست نظر دانش آموزان را به خود جلب کند و با	۶۱

			تمام دقت و تمرکزی که داشتند به درس گوش دادند	
	۶۲	۶L	مهارت آماده سازی برای تدریس چندان خوب نبود	
	۶۳	۷L	ارتباط اولیه که باید با دانش آموزان برقرار می شد، شکل گرفت	
	۶۴	۸L	در اول تدریس مروری بر درس قبلی شد که بسیار خوب می باشد و پیش نیاز این درس بود	
	۶۵	۹L	نیازی به یادآوری عددهای مخلوط نبود	
	۶۶	۱۰L	داستانی که در تدریس دوم ابتدا برای دانش آموزان گفته شد یادآور تقسیم هایی که قبلا یاد گرفته بودند بود که توجه آنها را هم جلب کرد	

مهارت های حرفه ای و شغلی	مشارکت دانش آموزان	۱M	دانش آموزان در تدریس اول تعامل خوبی با هم نداشتند.	۶۷
		۲M	در تدریس دوم دانش آموزان فعالیت های یک دیگر را بررسی می کردند.	۶۸
		۳M	ارتباط دانش آموزان با معلم خوب بود.	۶۹
		۴M	در گروه بندی جدید دانش آموزان در تدریس دوم، ضمن اینکه تخته را به خوبی مشاهده می کنند، می توانند هم دیگر را هم مشاهده کنند.	۷۰
		۵M	گروه بندی دانش آموزان در تدریس اول بد نبود ولی ای کاش گروه ها سه نفری و در میزهای مقابل هم می نشستند.	۷۱

نمودار ۱: مدل استنباطی درس پژوهی درس تقسیم کسرها، ریاضی ششم

نتیجه گیری

ایجاد تغییر در رویکرد و برنامه های نظام آموزشی، تقاضای فراگیر است. در این بین معلمان که پایه های اصلی نظام آموزشی محسوب می شوند بیش از گذشته لزوم تغییر در رویکرد ها و روش های آموزشی را احساس و بیان می کنند. برای رشد و توسعه حرفه ای معلمان و ایجاد اجتماعات یادگیری حرفه ای، نیاز به تغییرت اساسی در روش های تدریس و آموزش به خوبی احساس می شود. درس پژوهی که رویکرد رشد حرفه ای معلم و روشی نوآورانه است قادر است تغییرات مطلوبی در روش های آموزش و تدریس و بهبود یادگیری و ارزشیابی دانش آموزان ایجاد نماید (مطهر نژاد، ۱۳۹۷: ص ۲). درس پژوهی یک حلقه ی پژوهشی است که در آن معلمان به صورت گروهی درباره موضوعات برنامه درسی به پژوهش می پردازند. آن ها در ابتدا به تبیین مساله ای می پردازند که فعالیت گروه درس پژوه را برانگیخته است و هدایت گر خواد بود. سپس گروه به مساله شکل می دهد و بر آن تمرکز می کند به نحوی که بتواند در یک درس خاص کلاسی مطرح شود. معمولاً معلمان درسی انتخاب می کنند که برای دانش آموزان دشواری هایی را ایجاد کرده است (بلاغت و همکاران، ۱۳۹۴: ص ۳۵۶). در درس پژوهی؛ معلمان در جلسات هم اندیشی پیرامون اهداف دروس با یک دیگر به بحث و تبادل نظر می پردازند. برنامه درسی خود را تدوین می نمایند آن را به مرحله اجرا می گذرانند و سپس به نقد، بررسی و اصلاح آن می پردازند (زاهدی و همکاران، ۱۴۰۰: ص ۴۳۶). در درس پژوهی حاضر اعضای گروه درس تقسیم کسر ها ریاضی پایه ی ششم را در دو مرحله تدریس و نقد و ارزیابی کردند. اعضای گروه به این نتیجه رسیدند که درس پژوهی می تواند در توسعه حرفه ای معلم و بهبود یادگیری دانش آموزان موثر باشد. یکی از عوامل موثر که در پژوهش حاضر شناسایی شد، مدیریت زمان در تدریس است، معلمان در تدریس باید مدیریت زمان خوبی داشته باشند تا بتوانند در زمان تعیین شده

مطالب را به نحو احسن آموزش دهند. همه ی ما می دانیم که زمان ارزش زیادی دارد و افراد و واحد های یک سازمان مسئولیت زیادی در قبال استفاده ی صحیح از آن دارند (علوی، ۱۳۸۴: ص ۱). فنون معلمی و مهارت های آموزشی معلم در تدریس بسیار اثر بخش است و هر معلمی بایستی در تدریس خود مهارت هایی داشته باشد تا بتواند اهداف درس را عملی کند. اثربخش بودن معلمان وابسته به دارا بودن ترکیبی از انواع شایستگی هاست. بخشی از شایستگی های معلمی متأثر از قابلیت ها و توانایی های فردی معلمان است و به نظر می رسد که این بخش سهم اساسی در سرنوشت حرفه ای معلمان ایفا می کند (عباباف و همکاران، ۱۳۹۹: ص ۸۴). یکی دیگر از عوامل تاثیرگذار بر تدریس، فضای آموزشی می باشد. محیطی که دانش آموزان در آن درس می خوانند نقش اساسی در یادگیری آنها دارد، هر چقدر کلاس پیشرفته تر باشد یادگیری دانش آموزان بهتر خواهد بود. چیدمان میز و نیمکت های دانش آموزان نقش بسیار مهمی در بهبود یادگیری آنها دارد، زمانی که گروه ها مقابل هم باشند و میز و نیمکت های آنها شکل باشد بهتر یاد می گیرند. وسایل آموزشی که در تدریس استفاده می شود از عوامل مهم تاثیرگذار بر بهبود یادگیری دانش آموزان است. با بکارگیری درست این وسایل در تدریس شاهد روند یادگیری سریع دانش آموزان خواهیم بود. استفاده از وسایل و امکانات آموزشی گفته های و مطالب درسی برای دانش آموزان عینی تر و ملموس تر می شود، ذهنشان بیشتر فعال شود و مطالب گفته شده همیشه در ذهنشان باقی می ماند. بدون تردید وسایل کمک آموزشی، فضای کلاس، محیط مناسب برای یادگیری، تاثیر زیادی بر روحیه کاری معلمان و یادگیری دانش آموزان دارد. (امیدیان و همکاران، ۱۳۹۸: ص ۹۲). روش تدریس در آموزش از عوامل اصلی تاثیرگذار بر یادگیری دانش آموزان است. روش تدریس مهمی که بر خلاقیت و فعال بودن دانش آموزان اثر گذار است. روش تدریس ساختن گرایی است. یکی از روش های تحول خلاقیت در مدرسه استفاده از شیوه های تدریس یادگیرنده محور و ساختن گرایی است، یادگیری ساختن گرایی نوعی راهبرد آموزشی و پژوهشی محور

موثر در کمک به دانش آموزان برای تحول شناختی آنهاست (شاه ولی، ۱۳۹۷: ص ۱۸۷). ارزشیابی در تدریس، هم ارزشیابی تکوینی و هم پایانی بسیار مهم هستند و نقش مهمی در تثبیت مطالب در ذهن دانش آموزان دارند. ارزشیابی یکی از مهم ترین مولفه های آموزش است که کارایی فرایند یاددهی-یادگیری را می سنجد، بدون شک، ارزشیابی یک فرایند مداوم و جز جدانشدنی برنامه های آموزشی، تعامل و حلقه اتصال کلیه عوامل یک برنامه آموزشی است. اجرای درست ارزشیابی یک کار هنرمندانه معلم است (نادری، ۱۳۹۵: ص ۲۳۱). معلمان نقش کلیدی در هر نظام آموزشی دارند، معلم می تواند یک محیط یادگیری پر انگیزه ای را فراهم آورد تا اطمینان بخشد همه ی دانش آموزان به توانمندی های ناشناخته و پنهان خودشان دست یابند و به شیوه ای مناسب رفتار کنند، بحث اخلاق و به طور ویژه اخلاق حرفه ای از مسائل مهم در نظام آموزش است (سلطانعلی والهی، ۱۴۰۰: ص ۱۵۶). از عوامل مهم بر یادگیری دانش آموزان، مشارکت آنها با یک دیگر است. بنابر دیدگاه شناختی- اجتماعی بندورا، افراد می توانند با مشاهده عملکرد همسالان خود به کسب مهارت ها و اطلاعات آنها بپردازند (ادیب و صفر علی زاده، ۱۳۹۳: ص ۱۱). یکی از عوامل موثر بر درس پژوهی، تیم درس پژوهی می باشد. این تیم باید از اعضای توانمند و خبره تشکیل شده باشد تا بتوانند با هم به موارد تاثیر گذار بر تدریس برسند. انتخاب بهترین ترکیب از متخصصان برای تشکیل تیم پروژه همواره یکی از مهم ترین تصمیم گیری ها برای پیشبرد تحقیقات است. اعضای یک تیم علاوه بر ضرورت تخصص در زمینه ی مورد نظر و توانمندی در تامین مهارت های مورد نیاز فعالیت های پژوهش، باید همکار و تعامل مناسبی با یک دیگر داشته باشند (فتحیان و ساعی شاهی، ۱۳۹۷: ص ۳۷). شایستگی های معلمی نقش اساسی در یادگیری و روند آموزش دارد. آنچه به کلاس درس و فعالیت ها و تحولات آن روح و هویت می بخشد، توانمندی ها و قابلیت های معلمان است که معمولاً در قالب شیوه ها و روش های تدریس، عینیت می یابد (وقورکاشانی و همکاران، ۱۳۹۸: ص ۵۶). به طور کلی می توان گفت، روش تدریس معلم، فنون معلمی، مهارت

های ارزشیابی و آماده سازی دانش آموزان، تیم سازی، مدیریت زمان، مدیریت عملکرد، اخلاق حرفه ای معلم، مشارکت دانش آموزان، عینیت بخشی به تدریس، و وسایل و فضای آموزشی، شایستگی های معلمی، مدیریت محیطی و محتوایی و مهارت های حرفه ای و شغلی بر یادگیری آنها اثرگذار خواهد بود و در تدریس بایستی به این عوامل توجه کنیم.

تشکر و قدردانی

به مصداق «من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق» بسی شایسته است از استاد فرهیخته جناب آقای دکتر عادل سلیمانی که با کرامتی چون خورشید، سرزمین دل را روشنی بخشیدند و گلشن سرای علم و دانش را با راهنمایی های کارساز و سازنده بارور ساختند؛ تقدیر و تشکر نمایم.

منابع و مآخذ

الف) منابع فارسی

۱. ادیب، یوسف و صفرعلی زاده، ملیحه (۱۳۹۳). بررسی تاثیر یادگیری مشارکتی در تعامل با سبک های یادگیری بر رشد مهارت های اجتماعی دانش آموزان دختر پایه اول دبیرستان. پژوهش های نوین روانشناسی (روانشناسی دانشگاه تبریز). دوره ۹، شماره ۳۵.
۲. افتخاری، حجت و افتخاری، جابر (۱۳۹۷). درس پژوهی؛ چالش ها، پیامدها و راهکارها. آموزش پژوهی. دوره ۶، شماره ۲۳.
۳. امیدیان، مرتضی؛ جابری، ایوب و شهنی ییلاق، منیجه (۱۳۹۸). رابطه علی جو مدرسه و امکانات آموزشی با التزام شغلی مستقیم و با میانجی هوش هیجانی و انگیزه پیشرفت معلمان شهرستان رامشیر. علوم تربیتی (مجله علوم تربیتی و روانشناسی)، دوره ۶، شماره ۲.
۴. بلاغت، سیدرضا؛ حیدرزادگان، علیرضا و اسلامی، حدیثه (۱۳۹۴). تاثیر رویکرد درس پژوهی معلم بر تفکر انتقادی دانش آموزان. همایش ملی آموزش ابتدایی. دوره ۰، شماره ۱.
۵. پوراحمد علی، امیر؛ شیخی فینی، علی اکبر؛ زینلی پور، حسین و ایزدی، صمد (۱۳۹۷). شناسایی عوامل موثر بر کاربرد درس پژوهی در مدارس ابتدایی استان مازندران. فصلنامه علمی پژوهشی تدریس پژوهی. دوره ۶، شماره ۲.

۶. رزمجویی، پروین؛ بزرگی نژاد، خدیجه و زارعی، رضا (۱۳۹۷). تاثیر تدریس درس پژوهی بر توسعه حرفه ای و تفکر انتقادی آموزگاران. توسعه حرفه ای معلم. دوره ۳، شماره ۵۸.
۷. زاهدی، ساناز؛ شفیع زاده، حمید و رزاقی شیرسوار، هادی (۱۴۰۰). شناسایی ابعاد و مولفه های ارتقای درس پژوهی در دوره ابتدایی. سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت. دوره ۵، شماره ۴.
۸. سلطانعلی، فیض و الهی، ذبیح اله (۱۴۰۰). پیشینه شناسی اخلاق حرفه ای معلم در آموزش. اخلاق حرفه ای در آموزش. دوره ۱، شماره ۱.
۹. شاه ولی، عباس؛ پاشا، رضا؛ بختیارپور، سعید؛ مکوندی، بهنام و حیدرثی، علیرضا (۱۳۹۷). تاثیر روش تدریس ساختن گرایی بر خلاقیت در دانش آموزان. سلامت روان کودک (روان کودک). دوره ۵، شماره ۲.
۱۰. عباباف، زهره؛ فراستخواه، مقصود و قدوسی، فائزه (۱۳۹۹). شایستگی های معلمی از نگاه کنشگران عرصه تربیت: نقاط اشتراک و تمایز. تعلیم و تربیت. دوره ۳۶، شماره ۱.
۱۱. عرفانی، نصراله؛ شبیری، سید محمد؛ صحابت انور، سعید و مشایخی پور، مصطفی (۱۳۹۵). اثربخشی دوره های آموزش درس پژوهی بر دانش و مهارت تدریس معلمان دوره ابتدایی. پژوهش در برنامه ریزی درسی (دانش و پژوهش در علوم تربیتی - برنامه ریزی درسی). دوره ۱۳، شماره ۲۱.
۱۲. علوی، سیدرضا (۱۳۸۴). مدیریت زمان. رشد فناوری، دوره ۱، شماره ۳.

۱۳. فتحیان، محمد و ساعی شاهی، محمد (۱۳۹۷). ارائه ی مدل تیم سازی متخصصان با در نظر گرفتن شبکه ی همکاری و مهارت. مهندسی صنایع و مدیریت (شریف ویژه علوم مهندسی). دوره ۱-۳۴، شماره ۱/۲.

۱۴. کشت ورز کندازی، احسان و اناری نژاد، عباس (۱۳۹۸). بررسی تاثیر آموزش درس پژوهی بر توانمندسازی معلمان. آموزش پژوهی. دوره ۵، شماره ۲۰.

۱۵. کلانتری خاندانی، عزت اله و فرخی، محمدحسن (۱۳۹۵). نگاهی به توسعه حرفه ای معلمان فکور و تبیین درس پژوهی و فعالیت یادگیری. راهبردهای نوین تربیت معلمان. دوره ۲، شماره ۳.

۱۶. مطهرنژاد، عصمت (۱۳۹۷). درس پژوهی، سنجشی عملکرد محور از اثربخشی معلمان. کنفرانس ملی یافته های نوین در حوزه یاددهی و یادگیری. دوره ۰، شماره ۱.

۱۷. نادری، سوسن (۱۳۹۵). شیوه های نوین ارزشیابی پیشرفت تحصیلی. کنفرانس آموزش شیمی ایران. دوره ۰، شماره ۹.

۱۸. وقورکاشانی، مهدیه سادات؛ حاجی حسین نژاد، غلامرضا؛ موسی پور، نعمت اله و ابراهیم زاده، عیسی (۱۳۹۸). راهکارهای اعتلای شایستگی های حرفه ای معلمان و تعیین اثربخشی آن ها. پژوهش در برنامه ریزی درسی (دانش و پژوهش در علوم تربیتی - برنامه ریزی درسی). دوره ۱۶، شماره ۳۳.

توجه داشته باشید: جهت چاپ مقالات خود در نشریات علمی و همایش های معتبر با (خانم دکتر جعفری) ۰۹۱۹۶۷۴۸۶۲۵ تماس بگیرید. گواهی نامه پذیرش و چاپ مقاله، کمتر از ۷۲ ساعت صادر می گردد.

پنجمین همایش علمی پژوهشی مطالعات علمی علوم انسانی در جهان اسلام (۱۴۰۱) موسسه قانون یار، مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی-دانشگاه فرهنگیان، آموزش و پرورش و ...

**موسسه علمی و حقوقی قانون یار
برگزار می کند**

**پنجمین همایش علمی-پژوهشی
مطالعات علمی علوم انسانی در جهان اسلام**

ارگان ها و سازمان های حامی معنوی برگزاری همایش (در استان کرمانشاه)
دانشگاه فرهنگیان - سازمان ارشاد اسلامی - آموزش و پرورش - بنیاد شهید، سازمان شهرداری و ...

www.Olomensani.ir **www.Ghanonyar.ir**

محورهای پذیرش مقالات

- تمام گرایش های رشته فقه، حقوق و علوم قضایی ■ علوم تربیتی، تکنولوژی آموزشی و آموزش و پرورش
- روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم دینی و مذهبی ■ علوم اقتصادی، بانکی و تمام گرایش های مدیریت

مکان و زمان برگزاری همایش **دبیر علمی و مسئول همایش** **مدیر اجرایی همایش**
 کرمانشاه - ۱۴۰۱/۱۲/۱۱ **دکتر بهنام اسدی** **دکتر شهلا رضایی**

ایمیل رسمی همایش جهت دریافت مقالات پژوهشگران **ارسال مقاله از طریق واتس آپ، اینستاگرام، تلگرام، روبیکا به شماره ۰۹۱۰۰۶۳۶۰۰۲**
 دبیرخانه مرکزی موسسه قانون یار: تهران، میدان انقلاب، خیابان اردیبهشت، موسسه قانون یار ۰۵۲۶ - ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹
 ((در صورت طرح سوال درخصوص ارسال مقاله با جذب در هیات علمی همایش با خانم دکتر قبادی تماس بگیرید ۰۹۱۹۶۷۴۸۶۲۵))

 CiteFactor
Academic Scientific Journals
Index (University of California-San Francisco)
  MENDELEY
PBIN.com
Sponsored And Indexed
  جهاد
دانشگاهی
Scientific Information Database
  DRJI
Directory of Research Journals Indexing
ICI WORLD of JOURNALS
  CONF PAPER
Sponsored and Indexed by CIVILICA
We Respect the Science